

Oudste stadsgezicht van Nederland toont Bedevaartstad Breda

De Vereniging Vrienden van Breda's Museum kocht in 2013 het oudste stadsgezicht van Nederland aan. Het is een weergave van Breda, vervaardigd door een anonieme (Antwerpse?) kunstenaar. Kenners schatten in dat het paneel omstreeks 1518 – 1520 is geschilderd. Op de voorgrond zouden Christus en de Samaritaanse vrouw zijn afgebeeld. Het paneel (53,5 x 67 cm.) is waarschijnlijk een fragment van een middenpaneel van een voormalig drieluik. De kunstenaar kreeg duidelijk de opdracht om de betrekkelijk kleine stad - waar de familie van Nassau resideerde - als een *religieuze stad* af te schilderen.

Door het huwelijk van Engelbrecht van Nassau en Johanna van Polanen in 1403 vestigde zich voor het eerst een tak van de familie van Nassau in Nederland. Het echtpaar ging in het kasteel van Breda wonen (links van de Grote Toren afgebeeld). In het geboortjaar van hun oudste zoon, Jan IV van Nassau (1410) begon Engelbrecht met de bouw van de Grote of Onze Lieve Vrouwekerk op de plaats van een oudere tufstenen kerk. Johanna zou later voor zichzelf een groot huis bouwen: huis Valkenberg (rechts van de Grote Toren) en omstreeks 1440 een kapel ter ere van de heilige Wendelinus (torentje uiterst rechts op het paneel). Direct rechts van de apsis van de Onze Lieve Vrouwekerk torent de stenen Catharinakapel (ca. 1500) van het Begijnhof. Breda had des tijds drie belangrijke broederschappen: De Onze Lieve Vrouwebroederschap; De Heilig Kruisbroederschap en het Gilde van het Heilig Sacrament van Niervaert (1463). Van de laatste twee organisaties is in Breda archief bewaard gebleven.